

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 5 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 122 คน จำแนกเป็น

- ประธาน กรรมการ และเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน
- ประธาน กรรมการ และเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน

วิชาการสถานศึกษา จำนวน 10 คน

- ประธานและเลขานุการคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา จำนวน 62 คน
- ตัวแทนชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน จำนวน 42 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์จำนวน 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา การให้ความเห็นชอบ การสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
สถานศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การประสาน สนับสนุน ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อม การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการจัดทำสาระหลักสูตร การบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และการประเมินผลหลักสูตร

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์สำหรับตัวแทนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตรของโรงเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดสาระหลักสูตรและแผนพัฒนาการศึกษา การเป็นศูนย์การเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน การร่วมตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการเสนอแนะแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา

2. แบบศึกษาเอกสาร ใช้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เอกสารที่ศึกษา เช่น บันทึกการประชุม หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษา
2. สร้างเครื่องมือการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย
3. นำเสนอเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำเสนอเครื่องมือการวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับข้อเสนอแนะ
6. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่

ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้มีความบูรณยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

1. ขอนหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรีเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. สำเนาหนังสือจากสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรีไปติดต่อขอความร่วมมือและประสานงานกับทางโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา และตัวแทนชุมชนที่มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี
4. ผู้วิจัยขอศึกษาเอกสารของ โรงเรียนและสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชน
5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการทำวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายโรง ทั้งโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายการใช้หลักสูตร และโรงเรียนที่ไม่ได้เป็นเครือข่ายการใช้หลักสูตร โดยสรุปเป็นภาพรวมทั้ง 5 โรง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ซึ่งมีหน่วยวิเคราะห์เป็นโรงเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละโรงเรียนก่อน จากนั้นจึงวิเคราะห์เป็นภาพรวมของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทั้ง 5 โรง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน โดยแจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทั้ง 5 โรง และ สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี แต่ละโรงเรียนตามกรอบการวิจัย โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทั้ง 5 โรงเรียน ตามกรอบแนวคิดในการ
วิจัย โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ
คำบรรยาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย